

KRALJEVINA

JUGOSLAVIJA

SLUŽBENI LIST

KRALJEVSKE BANSKE UPRAVE DRAVSKE BANOVINE

29. kos.

V LJUBLJANI, dne 3. oktobra 1930.

Letnik I.

VSEBINA:

184. Zakon o vojaški obrtni šoli. — 185. Pravilnik o prijavljanju do vršitve začetega splava. — Razne objave iz »Službenih novine«.

Zakoni in kraljevske uredbe.

184.

Mi

Aleksander I.,

po milosti božji in volji naroda kralj Jugoslavije,

predpisujemo na predlog Našega ministra za vojsko in mornarico in na osnovi člena 3. zakona o ustroju vojske in mornarice sledečo

Uredbo o vojaški obrtni šoli.*

1. Splošne odredbe.

Člen 1.

Vojaška obrtna šola ima nalogo, da pripravlja obrtniški kader in izpopolnjuje vojsko s strokovnim, starešinskim, delovnim in upravnim osebjem.

Člen 2.

Vojaška obrtna šola tvori sestavni del artilerijsko-tehničnega zavoda in je v komandnem, učnem in disciplinskem pogledu neposredno podrejena upravniku artilerijsko-tehničnega zavoda.

Člen 3.

Vojaška obrtna šola deluje kot upravni organ 3. stopnje, oskrbuje pa jo artilerijsko-tehnični zavod.

* »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 10. septembra 1930., št. 206/LXXII/436.

2. Ustrojstvo in uprava šole.

Člen 4.

Formacijsko ustrojstvo vojaške obrtne šole se predpisuje z uredbo o formaciji vojske v mirnem času.

Ustroj vojaške obrtne šole je trajen in začasen. Trajni ustroj tvori uprava z vsemi svojimi ustanovami, začasni ustroj pa tvorijo gojenci.

Člen 5.

Upravnik vojaške obrtne šole je artilerijski častnik s činom, predvidenim v formaciji.

Upravnik šole ima pravice in oblast poveljnika polka.

Dolžnosti upravnika so:

- a) da ocenja vse starešine, ki so mu neposredno podrejeni;
- b) da upravlja po določbah zakona in pravil ves zavod;
- c) da vrši nadzorstvo nad delom vseh svojih organov;
- č) da vodi vse posle, ki se nanašajo na pouk, vzgojo in vzdrževanje gojencev;
- d) odgovoren je za splošni uspeh v šoli.

Člen 6.

Odjutant je častnik s činom, predvidenim v formaciji.

Adjutant zavzema položaj ter ima pravice in oblast svojega čina.

Adjutant ima iste dolžnosti, kot jih imajo adjutanti artilerijskih in pehotnih polkov. On je hkrati tudi poslovodja šolskega in delovnega sveta, toda nima pravice do glasovanja.

Člen 7.

Razredniki so častniki s činom, predvidenim v formaciji.

Razredniki imajo pravice in oblast poveljnika čete.

Dolžnosti razrednikov so:

- a) da svoje gojence pravilno vzgajajo v vojaškem in narodnem duhu ter da posvečajo pažnjo zlasti njihovi moralni vzgoji;

b) da proučujejo svoje gojence, njih osebne in značajne lastnosti s tem, da vodijo tekom pouka zapiske o vsakem gojencu in izrekajo na podlagi teh z upravnikom šole oceno o obnašanju gojencev;

c) da kot neposredni starešine pomagajo upravniku šole in vodijo celokupno skrb in nadzorstvo nad gojenci glede oskrbovanja;

č) da opravljajo v svojih razredih vso notranjo službo;

d) da vodijo imenik, poslovni dnevnik in glavni katalog ter izdajajo gojencem dnevnice po plačilnem seznamu;

e) da izračunajo uspeh svojih gojencev po razredih in na koncu tečajev za pomočnike, odnosno mojstre.

Člen 8.

Upravitelj opreme je vojaški pisar s činom, predvidenim v formaciji.

Upravitelj opreme ima iste dolžnosti kot upravitelj polkovnega skladišča s to razliko, da izdaja celokupno opravo neposredno gojencem. On je istočasno tudi upravitelj šolske knjižnice.

Člen 9.

Blagajnik je intendantski častnik s činom, predvidenim v formaciji.

Blagajnik ima iste dolžnosti kot jih imajo blagajniki pehotnih in artilerijskih polkov.

Člen 10.

Za nadzorstvo ter vzdrževanje reda in snage v šolskem poslopu, za nadziranje, da učitelji točno prihajajo in da se držijo učnih ur, za oskrbovanje gojencev s predmeti, ki se izdelujejo v šoli, kakor tudi za oskrbovanje učilnic z raznimi šolskimi potrebščinami in učnimi pripomočki se dodeli upravniku šole tudi nadzornik, ki ga določi upravnik artilerijsko-tehničnega zavoda iz mojstrov, ki so dovršili to šolo. Poleg tega vrši nadzornik tudi druge pisarniške posle, ki mu jih odredi upravnik šole in vodi glavni katalog gojencev po razredih.

Člen 11.

Učno osebje je stalno in honorarno. Stalni učitelji za izključno vojaške predmete so častniki iz šole. Honorarno osebje se jemlje prvenstveno iz artilerijsko-tehničnega zavoda in šole, če teh primanjkuje, iz vrst civilnega prebivalstva.

Vse honorarno osebje se izbira po objavljenem razpisu uprave artilerijsko-tehničnega zavoda.

Učitelje izbira šolski šef na osnovi učne in znanstvene reputacije in po predloženih dokumentih-diplomah, odnosno znanstvenih in strokovnih delih.

Honorarno osebje namešča minister za vojsko in morarico na predlog upravnika artilerijsko-tehničnega zavoda in na osnovi sklepa šolskega sveta.

Dolžnosti učiteljev teoretskega pouka so:

a) da pravočasno izdelajo spored predavanj iz svojih predmetov, kakor tudi da napišejo, če slučajno ni učnih knjig, svoja predavanja in jih dajo pregledati upravniku šole;

b) da pazljivo sledijo delu, marljivosti in uspehu vsakega gojenca v pouku in da stavijo upravniku šole potrebne predloge glede onih učencev, ki niso marljivi;

c) da tekom šolskega leta izprašujejo in ocenjujejo vsakega gojenca v svojem predmetu;

č) da predlagajo upravniku šole nakup knjig, materiala, orodja, modelov in ostalih sredstev, ki so potrebna za uspešno vršenje pouka;

d) da izkoristijo poleg znanstvenega vzgajanja gojencev vsako priložnost in vsak povod za korektivni pouk in vzgojo gojencev;

e) odgovorni so upravniku šole za uspeh iz svojega predmeta.

Člen 12.

Za obrtni pouk — izobraževanje gojencev v rokodelstvu — se ne bodo določali posebni učitelji, temveč se bo za to uporabljalo delovno osebje artilerijsko-tehničnega zavoda.

Za pravilno poučevanje gojencev v rokodelstvu so odgovorni v prvi vrsti nadzorniki dotičnih delavnic in upravniki oddelkov, ki to poučevanje urejajo in nadzorujejo. Oni so tudi odgovorni za njih obnašanje za zaposlitve v delavnicah.

Dolžnost delovnega osebja glede poučevanja gojencev v rokodelstvu je, da se vzgoji v določenem času iz vsakega učenca sposoben in v vsakem pogledu izvrsten rokodellec.

Člen 13.

Pomožno osebje v šoli tvorijo: pisarji, strojepisci in ostalo osebje, predvideno v formaciji.

To osebje sprejema in mu določa prejemke upravnik artilerijsko-tehničnega zavoda na predlog upravnika šole.

3. Šolski in delovni svet.

Člen 14.

Vojaška obrtna šola ima šolski in delovni svet.

Šolski svet tvorijo:

Upravnik šole kot predsednik in vsi učitelji teoretskega pouka kot člani.

Šolski svet je pristojen:

a) da rešuje vprašanja iz področja teoretskega pouka, kolikor zahteva reševanje teh vprašanj vsestranski predarek šolskega sveta;

b) da izdeluje učni načrt in spored teoretskega pouka;

c) da izbira in predlaga za nameščenje posamezne učitelje za teoretski pouk, kakor tudi da stavlja predloge za njihov odpust iz službe;

č) da načelno odloča v vseh vprašanjih, ki se tičejo splošnega izobraževanja in vzgajanja gojencev;

d) da proučuje sploh vsa vprašanja večje važnosti, ki bi koristno vplivala na napredek šole in njenega dela;

e) da odločuje o nagradah za odlične učence in o ukrepih za izboljšanje onih, ki ne izkazujejo dobrega uspeha;

f) da sestavlja spored za posamezne izpite in način njih polaganja.

Šolski svet je sklepčen, če je pri seji navzoča najmanj polovica članov. Sklepa se z večino glasov, v primeru pa, da so glasovi enaki, se smatra za sprejetega oni sklep, za katerega je glasoval predsednik sveta.

O delu seje se vodi zapisnik, ki ga podpišejo vsi navzoči člani.

Sklepi šolskega sveta postanejo izvršni, ko jih odobri upravnik artilerijsko-tehničnega zavoda.

Delovni svet tvorijo:

Upravnik šole kot predsednik in vsi upravniki oddelkov z nadzorniki artilerijsko-tehničnega zavoda kot člani.

V pristojnost delovnega sveta spadajo reševanja raznih vprašanj iz področja rokodelskega pouka, ki po svoji naravi zahtevajo razpravljanje in strokovno oceno delovnega osebja.

Ta svet se sklicuje po potrebi in sklepa na isti način kot šolski svet.

O poteku sej delovnega sveta se vodi zapisnik, ki ga podpišejo vsi navzoči člani.

Sklepi delovnega sveta postanejo izvršni, ko jih odobri upravnik artilerijsko-tehničnega zavoda.

4. Sprejemanje gojencev v šolo.

Člen 15.

Minister za vojsko in mornarico odloča vsako leto na predlog upravnika artilerijsko-tehničnega zavoda ter po potrebi in proračunski možnosti, koliko gojencev se sprejme v šolo.

Koliko iz sprejetih učencev se določi za eno ali drugo rokodelstvo, odloča minister za vojsko in mornarico po splošni in začasni potrebi na predlog upravnika artilerijsko-tehničnega zavoda.

Člen 16.

V vojaško obrtno šolo se sprejemajo kot gojenci dečki, ki prihajajo iz osnovnih ali srednjih šol ali iz kakšnega rokodelstva, ki so se ga učili skozi krajšo dobo — po natečaju, ki ga razpisuje v smislu te uredbe upravnik artilerijsko-tehničnega zavoda v začetku meseca junija.

Razpis se objavlja v »Službenih novinah«, »Službenem vojnem listu« in po potrebi tudi v dnevnem časopisu.

Člen 17.

Kandidati morajo ustrezati sledečim pogojem:

a) da so državljani kraljevine Jugoslavije, kar morajo dokazati s potrdilom občine.

b) da so najmanj 12 in največ 15 let stari, kar morajo dokazati s krstnim listom. Za osnovo računanju se jemlje polno leto, v katerem se priglašja kandidat.

c) da so dovršili najmanj z zelo dobrim uspehom osnovno šolo ali z dobrim uspehom kakšen razred srednje ali višje osnovne šole, kar morajo dokazati s šolskim izpričevalom.

Od kandidatov se zahteva, da prihajajo neposredno iz šole, ali da so prebili zunaj šole največ eno leto od dneva zglasitve.

č) da so dostojnega vedenja, kar morajo dokazati s šolskim izpričevalom, če prihajajo neposredno iz šole. Kandidati, ki ne prihajajo neposredno iz šole, morajo dokazati z izpričevalom občine, kje so prebili čas od dovrstitve šole do natečaja in kako so se med tem obnašali;

d) da imajo odobrenje staršev ali varuhov, da smejo vstopiti v šolo; odobrenje mora biti potrjeno od oblasti;

e) da predložijo obvezno izjavo, da sprejemajo vse pogoje in posledice, predpisane s to uredbo, kakor tudi vse spremembe, ki bi utegnile nastopiti. To obvezno izjavo odobrijo starši ali varuhi, občinska oblast pa jo potrdi;

f) poleg dokumentov morajo priložiti kandidati tudi ubožno izpričevalo.

Člen 18.

Kandidati za sprejem v šolo predlagajo svoje prošnje neposredno upravniku obrtne šole.

V svojeročno napisani prošnji za sprejem izjavljajo kandidati: da sprejemajo vse pogoje, predpisane v tej uredbi, kakor tudi vse spremembe, ki bi utegnile nastopiti; k prošnji pa prilagajo vse potrebne listine

Člen 19.

Prijave in listine, ki ne ustrezajo pogojem, vrača upravnik šole kandidatom.

Člen 20.

Kandidati, ki so izpolnili pogoje, se morajo podvreči pred vstopom v šolo zdravniško-komisijskemu pregledu.

Predsednik te komisije je upravnik šole, člani pa so: en razrednik, šolski zdravnik in še en zdravnik, ki ga določi poveljnik mesta. Onim kandidatom, ki bodo na pregledu proglašeni za nesposobne, vrne upravnik šole takoj listine.

Člen 21.

Vsi kandidati, ki bodo na zdravniško-komisijskem pregledu proglašeni za sposobne, polagajo pred komisijo sprejemni izpit iz: srbo-hrvatskega jezika, računanja in pisanja po sporedu iz 4. razreda osnovne šole. Za izpraševalce se določajo šolski učitelji, predseduje pa upravnik šole ali njegov namestnik. Najnižja zadostna ocena na izpitu je (3) tri. Sprejemnega izpita se oproščajo oni kandidati, ki so dovršili dva ali tri razrede srednjih šol z najmanj zelo dobrim uspehom (4) in prihajajo neposredno iz šole. Onim kandidatom, ki dobijo na izpitu pa tudi samo eno slabo oceno, se takoj vrnejo listine.

Člen 22.

Kandidati, ki so dovršili 4 razrede srednje šole z najmanj dobrim uspehom (3), se smejo sprejeti v 2. razred. O tem odloča upravnik artilerijsko-tehničnega zavoda.

Člen 23.

Na osnovi zdravniško-komisijske ocene in položenega sprejemnega izpita odloča upravnik zavoda, kateri iz kandidatov se bodo sprejeli za gojence.

Če je kandidatov več nego je potrebno, tedaj imajo pri sprejemanju prednost oni, ki imajo boljšo šolsko, moralno in zdravstveno kvalifikacijo, pri čemur naj se pazi, da se sprejmejo prvenstveno vojne sirote, otroci invalidov in siromašnih delavcev.

Seznam kandidatov, ki naj se sprejmejo v mejah določenega števila, odpošlje upravnik šole takoj upravniku artilerijsko-tehničnega zavoda, da odloči o sprejemu v vojaško obrtno šolo.

Zavrnutim kandidatom se vračajo njihove listine.

Člen 24.

Definitivno sprejete kandidate zadrži upravnik šole in jih razdeli s člani delovnega sveta po rokodelstvih ter odpošlje njih seznam upravnikom oddelkov artilerijsko-tehničnega zavoda.

5. Pouk v šoli.

Člen 25.

Pouk v šoli traja 6 let in je razdeljen v dva tečaja: za pomočnike in mojstre. Tečaj za pomočnike traja 4 leta in obsega 1., 2., 3. in 4. razred, tečaj za mojstre pa 2 leti in obsega 5. in 6. razred.

Gojenci 1., 2., 3. in 4. razreda se imenujejo »vajenci«, gojenci 5. in 6. razreda pa »pomočniki«.

Razredi se delijo po številu gojencev v oddelke. Oddelek ne sme imeti več nego 50 gojencev.

Gojenci, ki stopijo v enem in istem letu v vojaško obrtno šolo, tvorijo letnik, ki nosi ono številko, ki nastane z nadaljevanjem štetja dosedanjih letnikov gojencev vojaške obrtne šole.

Vsako šolsko leto pričenja 1. septembra, zaključuje pa se 31. avgusta.

Predavanja v šoli trajajo v 4. in 6. razredu do konca maja, v ostalih razredih pa do 10. junija.

Člen 26.

Predmeti teoretičnega pouka se delijo v dva dela:

- a) skupina splošnih predmetov; in
- b) skupina strokovnih predmetov.

To razdelitev izvaja minister za vojsko in mornarico na predlog upravnika artilerijsko-tehničnega zavoda.

Člen 27.

Pouk v vojaški obrtni šoli je teoretičen in praktičen.

Teoretičen pouk se vrši v šoli, praktičen pa v delavnicah artilerijsko-tehničnega zavoda. Oba dela pouka se vršita istočasno.

Člen 28.

Splošni učni načrt in spored za vršenje pouka v vojaški obrtni šoli predpisuje načelnik artilerijsko-tehničnega oddelka v ministrstvu za vojsko in mornarico na predlog upravnika artilerijsko-tehničnega zavoda.

Na osnovi tega splošnega načrta izdela šolski svet podroben spored, ki ga odobri na predlog upravnika artilerijsko-tehničnega zavoda minister za vojsko in mornarico.

6. Ocenjevanje uspehov.

Člen 29.

Tekom šolskega leta izprašujejo učitelji ustmeno in pisмено, pregledujejo praktična dela gojencev in jih ocenjujejo.

Uspeh gojencev se ocenjuje dvakrat v letu: uspeh v semestru koncem januarja in po končanem pouku.

Letni uspeh na osnovi uspehov v semestrih se določa koncem meseca junija.

Koncem vsakega semestra se ocene ugotavljajo in vpisujejo v dnevnik, da lahko razredniki pravočasno ukreduje vse potrebno za popljšanje nemarnih gojencev.

Uspehe v semestrih in šolskem letu določata: za teoretični pouk šolski, za praktični pa delovni svet.

Obnašanje in vedenje gojencev ocenjuje upravnik šole skupno z razredniki, ki upoštevajo tudi opazke upravnikov oddelkov posameznih delavnic in njihovih nadzornikov o vedenju gojencev.

Člen 30.

Ocene uspehov gojencev tekom učnega tečaja in pri izpiti se klasificirajo z redi 1 do 5.

Najmanjša zadostna ocena za obe skupini predmetov je 3.

Ocene iz obnašanja in vedenja se klasificirajo s:

Vzorno	(5)
Zelo dobro	(4)
dobro	(3)
slabo	(2)

Uspeh je:

Odličen: če doseže gojenec najmanj $\frac{9}{10}$ maksimalne vsote s tem, da ne sme imeti v strokovnih predmetih niti ene ocene, ki bi bila manjša nego 4.

Zelo dober: če ima $\frac{7}{10}$ maksimalne vsote.

Dobar: če znaša najnižja ocena v vseh predmetih 3.

Manj nego dobra ocena iz kateregakoli predmeta pomeni slab ali nezadosten uspeh.

Na isti način se klasificira uspeh gojencev v rokodelskem pouku. Najnižja zadostna ocena v rokodelstvu je (3) tri.

Določanje uspeha gojencev v tečajih in določanje reda se vršita na sledeči način:

a) v tečaju za pomočnike se izračunajo vsote ocen iz vseh predmetov v 1. do 4. razredu, pri čemur se računata tudi obnašanje in vsota ocen pri nižjem tečajnem izpitu. Iz teh petih vsot ocen se ugotovi splošna vsota tečaja za pomočnike. Po tako izračunani splošni vsoti in njenem razmerju do maksimalne vsote se oceni uspeh vsakega posameznega gojenca, po velikosti splošne vsote pa se določa gojencem red.

b) v tečaju za mojstre je postopek podoben onemu, navedenemu za pomočniški tečaj s to razliko, da se ugotovi splošna vsota iz vsot ocen v 5. in 6. razredu in pri zaključnem tečajnem izpitu.

Člen 31.

Gojenci, katerih letni uspeh v posameznih predmetih bo neocenjen ali slab v največ treh predmetih, bodo polagali razredni izpit iz dotičnih predmetov.

Razredni izpiti so ustmeni in se polagajo v drugi polovici meseca avgusta.

Razrednih izpitov ni mogoče ponavljati, vendar pa smejo oni gojenci, ki niso bili ocenjeni tekom leta in padejo pri razrednem izpitu iz enega, dveh ali treh predmetov, ponoviti izpit najpozneje do konca septembra. Tekom tega časa posečajo taki gojenci redna predavanja starejšega razreda, toda vodijo se še vedno v seznamu njihovega dotedanjega razreda. Če položijo izpit, pa se prevedejo definitivno v starejši razred. Oni, ki padejo pri izpitu, se odpustijo iz šole in prevedejo v delavnico, če to zaslužijo.

Člen 32.

Vsi gojenci, ki bodo imeli dober letni uspeh, preidejo v starejši razred — odnosno se pripustijo se tečajnim izpitom.

Isto tako preidejo v starejši razred tudi oni gojenci, ki položijo razredni izpit.

Oni gojenci pa, ki ob koncu leta pokažejo slab uspeh iz štirih ali več predmetov ali padejo pri razrednem izpitu tudi samo iz enega predmeta, se odpustijo iz šole in prevedejo v delavnico kot vajenci (pomočniki), če so lepega obnašanja in dobri rokodelci.

Člen 33.

Gojenci 4. in 6. razreda polagajo po uspešnem dokončanju teh razredov tečajne izpite.

Gojenci 4. razreda polagajo nižji tečajni izpit, gojenci 6. razreda pa polagajo zaključni tečajni izpit. Ti izpiti se polagajo v juniju — odnosno v drugi polovici avgusta.

Tečajni izpiti so pismeni in ustmeni. Najprej se polaga pismeni, nato pa ustmeni izpit. K ustmenem izpitu se pripuščajo vsi gojenci brez ozira na oceno pri pismenem izpitu, vendar pa upliva ta ocena na splošno oceno v dotičnem predmetu.

Oni gojenci, ki položijo vse pismene izpite z odličnim uspehom, se oproščajo ustmenih izpitov iz dotičnih predmetov, toda iz ostalih predmetov, kjer je samo ustmeni izpit, polagajo izpit kot vsi drugi.

Tečajni izpit iz rokodelstva se bo opravljal na ta način, da bo dal delovni svet gojencem 4. in 6. razreda pravočasno za nalogo izdelavo kakšnega predmeta iz njih rokodelstva. Po tem delu se oceni izvežbanost gojencev v rokodelstvu.

Člen 34.

Pri tečajnih izpitih sme pasti gojenec največ iz dveh predmetov, da ima še pravico do ponovnega polaganja po dveh mesecih, t. j. v avgustu. Če doseže gojenec na tečajnem izpitu slab uspeh v treh ali več predmetih, ali če dobi pri ponavljalnem tečajnem izpitu slabo oceno pa tudi iz samo enega predmeta, pade za eno leto s to posledico, da ima v naslednjem šolskem letu pravico do polaganja tečajnega izpita in sicer iz vseh predmetov in ob času rednega polaganja. Pri tem ponovnem polaganju sme biti reprobiran samo na dva meseca. V vsakem drugem primeru izgubi pravico do nadaljnjega polaganja.

Gojenci, ki bodo pri tečajnih izpitih reprobirani na dva meseca ali na eno leto, se prevedejo istočasno kot njihovi tovariši, ki so položili izpit, v delavnice artilerijsko-tehničnega zavoda, toda samo v svoji dosedanji lastnosti (kot vajenci, odnosno pomočniki) in napredujejo šele po položenem izpitu. Vsi oni gojenci, ki so bili pri tečajnem izpitu reprobirani na eno leto, morajo za vsako ponovno polaganje prositi pismeno upravnika šole in plačati za vsaki predmet predpisano pristojbino.

O onih gojencih, ki bodo pri polaganju tečajnih izpitov reprobirani na eno leto, a ne prosijo v novem šolskem letu pravočasno za ponovno polaganje in tudi ne opravičijo svojega izostanka, se bo smatralo, da so odstopili od izpita in izgubljajo s tem pravico do nadaljnjega polaganja.

Člen 35.

Razredni in tečajni izpiti se polagajo pred izpitno komisijo.

Izpitno komisijo za razredne izpite tvorijo:

Učitelj dotičnega predmeta s še enim učiteljem, ki ga določi upravnik šole, in razrednik dotičnega razreda.

Izpitno komisijo za nižji tečajni izpit tvorijo:

Upravnik šole in razrednik kot predsednika in vsi učitelji predmetov, ki se polagajo, kot člani.

Izpitno komisijo za zaključni tečajni izpit tvorijo:

Upravnik šole kot predsednik in vsi učitelji predmetov, iz katerih se polaga izpit.

Izpitna komisija vodi zapisnik, v katerega se zaznamujejo ocene in ki ga podpišejo predsednik in vsi člani komisije.

Člen 36.

Upravnik vojaške obrtne šole mora najpozneje 15 dni po dovršenem šolskem letu predložiti upravniku artilerijsko-tehničnega zavoda, ta pa načelniku artilerijsko-tehničnega oddelka, seznam gojencev, ki so dovršili šolo. Načelnik artilerijsko-tehničnega oddelka vodi evidenco nad absolviranimi gojenci (zlasti po tečajih) radi njih razporeditve, kontrole in oproščanja obveznosti na pram državi.

Dolžnosti in pravice gojencev.

Člen 37.

Gojenci vojaške obrtne šole so dolžni, dokler so v šoli:

a) da redno posečajo predavanja, vse vaje in praktična dela in da pazljivo sledijo delu pri izvajanju vaj in pouka.

b) da pravočasno izdelajo vse naloge, ki jih prejmejo od učiteljev.

c) da polagajo ob pravem času predpisane izpite.

Člen 38.

V šoli prebiti čas se gojencem ne šteje za vojaške službe.

Člen 39.

Gojenci vojaške obrtne šole prejemaajo, dokler so v šoli, od države v mejah, določenih v zakonu, proračunu in ostalih predpisih: hrano, obleko, obuvalo, opremo, posteljne stvari, stanovanje s kurjavo in razsvetlavo, brezplačno zdravljenje, vse šolske potrebščine in dnevno-nagrado za dela, izvršena v delavnicah zavoda.

Višino obrokov, znesek dnevnice in ostalih potrebščin bo določil minister za vojno in mornarico s posebnim predpisom.

Člen 40.

Ob vstopu v šolo se gojenci podreajo vsem vojaškim zakonom in predpisom, kakor tudi vsem predpisom zavoda.

Dokler so v šoli, se gojenci ne morejo poročiti. Oni ne smejo biti člani nikakih društev razen viteških in človekoljubnih in še to samo z odobrenjem upravnika šole.

Gojencem je prepovedano udeleževati se političnih shodov in predavanj, demonstracij in drugih sestankov.

Gojenci pozdravljajo vse starešine z roko natančno po pravilih službe in ekserciernem pravilniku za pehoto. Med gojenci je obvezno tudi medsebojno pozdravljanje.

Člen 41.

Po uspešno dokončani šoli ostaja vsak gojenec obvezan ministrstvu za vojsko in mornarico za najmanj dvakratno število let, ki jih je prebil v šoli, in se dodeljuje v službo po delavnicah artilerijsko-tehničnega zavoda ter ostalih armijskih, divizijskih in četnih delavnicah.

V vojaški službi prebiti čas se ne šteje v to dobo.

Člen 42.

Vsak gojenec mora ob nastopu vojaške službe in odsluženju iste obvestiti o tem na redni način artilje-

rijsko-tehnični oddelek ministrstva za vojsko in mornarico radi izvedbe potrebnih izprememb, odnosno nove razporeditve.

Člen 43.

Gojenci prevzemajo ob vstopu v šolo dodeljeno jim rokodelstvo, pri čemer se bodo upoštevale njihove želje in posebna nagnjenja, v kolikor je to mogoče in se ne križa s službenimi interesi.

Člen 44.

Tečaj za pomočnike je trajen in obvezen za vse gojence. Tečaj za mojstre se odvarja po potrebi in je obvezen samo za izbrane gojence.

V tečaj za mojstre se bodo izbirali gojenci, ki dovršijo tečaj za pomočnike z odličnim ali najmanj zelo dobrim uspehom iz teoretičnih predmetov in rokodelstva in ki po splošnih sposobnostih in lastnostih značaja ustrezajo vsem zahtevam in namenu tega tečaja. Ta izbor vršita šolski in delovni svet.

Vsi ostali gojenci, ki so dovršili tečaj za pomočnike, se razporedijo kot pomočniki po delavnicah artiljerijsko-tehničnega zavoda. Po dvoletnem delu dosežejo pravico do polaganja izpita za mojstre po sporedu in pravilih, ki veljajo glede polaganja strokovnih državnih izpitov za civilno osebje, službujoče v vojski in mornarici, s kvalifikacijo za 3. kategorijo.

Člen 45.

Za časa šolskih počitnic se smejo gojenci po odobrenju upravnika artiljerijsko-tehničnega zavoda puščati na dopust v partijah.

Člen 46.

Prevajanje gojencev v starejše razrede se vrši dne 1. septembra vsakega leta in se objavlja z naredbo, ki jo izdaja upravnik artiljerijsko-tehničnega zavoda na predlog upravnika šole. Od tega dne dalje pripadajo gojencem ustrezajoči denarni prejemki.

Člen 47.

Gojenci, ki dovršijo z uspehom tečaj za mojstre in položijo zaključni in tečajni izpit, postanejo kvalificirani mojstri. Kot taki se razporedijo po vojaških državnih delavnicah ter morejo po izpolnitvi ostalih zakonskih pogojev postati poslovodje in nadzorniki.

Člen 48.

Glede plačevanja šolnine veljajo za gojence vojaške obrtne šole iste zakonske določbe kot za gojence drugih vojaških šol.

Člen 49.

Absolviranim gojencem se izda izpričevalo o končanem tečaju za pomočnike, odnosno mojstre na vojaški obrtni šoli.

Obliko in vsebino teh izpričeval predpiše minister za vojsko in mornarico.

8. Napredovanje gojencev.

Člen 50.

Ko dovršijo tečaj za pomočnike in položijo nižji tečajni izpit, se prizna gojencem usposobljenost za mojstre in se imenujejo za mojstre v dotičnih rokodelstvih.

Imenovanje gojencev za pomočnike, odnosno mojstre se vrši dne 1. septembra vsakega leta, kar se objavlja z naredbo, ki jo izda upravnik artiljerijsko-tehničnega zavoda na predlog upravnika šole in od tega dne jim pripadajo ustrezajoče denarne pristojbine.

9. Odpušcanje gojencev.

Člen 51.

Gojenec sme biti odpuščен iz šole:

a) ako se ugotovi naravna nesposobnost za učenje in rokodelstvo. To ugotavlja takoj po koncu prvega semestra za teoretični pouk šolski svet, za praktični pouk pa delovni svet;

b) radi slabega vedenja in obnašanja ali radi grdih moralnih lastnosti;

c) če je več kot 3 mesece neprestano bolan, ali če boleha na neozdravljivi bolezni, ali radi telesne nesposobnosti.

Oni gojenci, ki se odpustijo iz šole radi nesposobnosti za učenje, pa so dobri v rokodelstvu in se lepo obnašajo, se smejo obdržati v delavnicah kot navadni vajenci, odnosno pomočniki.

Odločitev o odpustu iz šole izda minister za vojsko in mornarico na predlog upravnika artiljerijsko-tehničnega zavoda.

Člen 52.

Gojenci vojaške obrtne šole ne smejo samovoljno izstopiti iz šole.

Vendar se sme v izjemnih in opravičljivih primerih gojencu na njegovo željo in z odobrenjem starišev ali varuhov dovoliti, da izstopi iz šole, toda pod pogojem, da plača toliko, kolikor je država potrošila za njega do tega časa.

Odločitev o tem izda minister za vojsko in mornarico na predlog upravnika artiljerijsko-tehničnega zavoda.

Člen 53.

Gojenci, ki so bili odpuščeni radi bolezni ali radi začasne nesposobnosti, se smejo na izjavljeno željo zopet sprejeti v šolo, če do naslednjega šolskega leta popolnoma ozdravijo ali postanejo sposobni.

Odločitev o tem izda minister za vojsko in mornarico na predlog upravnika artiljerijsko-tehničnega zavoda in mnenja šolskega sveta.

10. Vzdrževanje šole in posebne nagrade.

Člen 54.

Gojenci nosijo obleko barve kroja in z znaki, ki jih predpiše minister za vojsko in mornarico.

Za delo v delavnicah bodo prejemali gojenci delavsko obleko.

Člen 55.

Za vzdrževanje četnih delavnic v dobrem stanju se bo določevala gojencem poleg dnevnice tudi dnevna doklada v istem znesku, ki se daja tudi gojencem podoficirskih šol.

Člen 56.

Plače učiteljev določa v mejah proračuna minister za vojsko in mornarico na predlog upravnika artiljerijsko-tehničnega zavoda.

Plače se izplačujejo iz šolske blagajne.

Člen 57.

Izdelava obleke, perila in obuvala pada v breme proračuna artiljerijsko-tehničnega zavoda.

11. Šolske ustanove:

1. Knjižnica.

Člen 58.

Knjižnica vojaške obrtne šole vsebuje knjige in časopise strokovnega in splošnega pomena, atlase, zemljevide in druga pomožna sredstva, ki služijo v uporabo učiteljskemu osebju in gojencem.

2. Kabineti.

Člen 59.

Za hranjenje raznih priprav, aparatov in modelov, ki so potrebni za nazorni pouk, ima vojaška obrtna šola svoje kabinete (fizikalni, kemični itd.).

Kabinete upravljajo učitelji dotičnih predmetov, ki skrbijo za popolnost kabinetov. V ta namen stavijo pravočasno tozadevne predloge, da bodo kabineti vedno na sodobni višini.

3. Delavnice.

Člen 60.

Za popravila obleke in obuvala gojencev, za striženje in britje, za pranje in likanje perila se ustanovijo ustrezajoče delavnice.

Delo v delavnicah kakor tudi kontrola in utemeljevanje potrošnje v materialu in denarju se vršijo po istih predpisih, ki veljajo za četrte delavnice.

4. Ambulatorij.

Člen 61.

Za zdravljenje lahko bolnih gojencev služi ambulatorij s potrebnim številom postelj in ročno lekarno.

Ambulatorij vodi vojaški zdravnik artiljerijsko-tehničnega zavoda, ki je istočasno tudi šolski zdravnik.

5. Telovadnica.

Člen 62.

Za izvajanje telovadnih vaj služijo telovadnica in športna igrišča s potrebnimi pripravami in orodjem.

Prehodna odredba.

Člen 63.

Ta odredba stopi v veljavo z dnem, ko se objavi v »Službenih Novinah«. Tedaj preстане veljati uredba o vojaški obrtni šoli Đ št. 23.383 z dne 10. julija 1927.

Naš minister za vojsko in mornarico naj izvede ta ukaz.

Đ št. 18.725.

Beograd, dne 16. avgusta 1930.

Aleksander s. r.

Minister za vojsko in
mornarico,
častni adjutant Nj. Vel.
kralja,
armijski general
Hadić s. r.

Uredbe osrednje vlade.

185.

Na podstavi § 172. kazenskega zakona predpisujem

Pravilnik

o prijavljanju dovršitve začetga splava.*

§ 1.

Vsak zdravnik, ki sprejme v zdravljenje že začetni splav ter ga dovrši, bodisi z zdravili, bodisi po operativni poti, mora to v treh dneh prijaviti oblastvu.

§ 2.

Prijava se predloži pristojnemu službenemu zdravniku (sreskemu zdravniku ali mestnemu fiziku) v zapečatenem ovitku; na katerem je na desni spodaj jasno in čitljivo napisano: **strogo zaupno**.

§ 3.

V prijavi je treba navesti:

1. začetne črke zakonskega imena in priimka.

Polno zakonsko ime in priimek bolnice beleži in hrani zdravnik v svojem posebnem, strogo zaupnem dnevniku;

2. starost bolnice;

3. stalež bolnice;

4. poklic bolnice;

5. bivališče in stanovanje;

6. dan in uro, kdaj je zdravnik sprejel bolnico v zdravljenje;

7. točno diagnozo pri sprejemu (abortus incipiens v teku, incompletus, febrilis, itd.);

8. kateri in kakšen način se je uporabil in kako?

9. kje se je dovršil?

Sledi zdravnikov podpis, čiten, z označbo njegovega položaja (praktičen zdravnik, specialist za ginekologijo, asistent klinike itd.).

§ 4.

Pristojni zdravnik odpira sam te prijave, jih vpisuje v posebni zapisnik in jih hrani pod ključem. Te zaupne zdravniške prijave o splavih ne smejo priti v roke drugim osebam, razen pristojnim zdravnikom in eventualno sodišču.

§ 5.

V zvezi s § 172. kazenskega zakona se opozarja posebno babice, da morajo po navodilih za babice za vsak primer splava poklicati zdravnika. Ako se izvrši splav sam po sebi ter se zdravnik iz kateregakoli vzroka ni mogel pravočasno poklicati, mora babica vsak tak splav natančno opisati in prijaviti pristojnemu službene-

* »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 10. maja 1930, štev. 105/XXXIX.

mu zdravniku pismeno na posebni prijavnini v zapečatenem ovitku, na katerem je vidno in čitljivo napisano: strogo zaupno.

V prijavi mora babica navesti: ime in priimek, starost, stalež, poklic in stanovanje bolnice; dan in uro, kdaj je prišla in sprejela bolnico, vzrok, zakaj ni mogla poklicati zdravnika; dan in uro, kdaj se je dovršil splav, v katerem mesecu nosečnosti se je zgodil splav, in dolžino rojenega ploda.

Babica mora vsak tak plod pokazati pristojnemu zdravniku.

§ 6.

Pravilnik stopi v veljavo z dnem objave v »Službenih novinah«.

V Beogradu, dne 16. aprila 1930., šte. 9367.

Minister za socialno politiko
in narodno zdravje
dr. M. Drinković s. r.

Razne objave iz „Službenih novin“.

Številka 216 z dne 22. septembra 1930..

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 5. septembra 1930.: Postavljeni so za sodnike okrožnega sodišča pri deželnem sodišču v Ljubljani v dosedanji skupini in kategoriji: Jerman Jakob, starešina okrajnega sodišča v Kozjem v 4. a skupini I. kategorije; dr. Kobe Ernest, sodnik okrajnega sodišča v Kranju v 4. a skupini I. kategorije; dr. Šenk Josip, sodnik okrajnega sodišča v Kamniku v 5. skupini I. kategorije in dr. Dolinar Andrej, sodnik okrajnega sodišča v Radovljici v 5. skupini I. kategorije.

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 26. avgusta 1930.: Postavljena je za predmetno učiteljico v 1. skupini II. kategorije na državni srednji tehnični šoli v Ljubljani Šmid Ana, predmetna učiteljica v 2. skupini II. kategorije na isti šoli.

Knjiga, ki jo je prepovedano uvažati in razširjati. Z odlokom ministrstva za notranje posle z dne 15. septembra 1930., I. št. 28.422, je prepovedano uvažati v našo državo in razširjati v njej knjigo »Za svobodno Hrvatsko — pod diktaturo Srbije«, ki jo je izdala v našem jeziku založba glavnega odbora ameriških organizacij H. S. S. 1930.

Številka 217 z dne 23. septembra 1930.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 5. septembra 1930.: Upokojen je Drenik Bojan, računski inspektor dravske finančne direkcije v Ljubljani v 1. skupini II. kategorije.

Odlok ministra za trgovino in industrijo z dne 9. septembra 1930.: Postavljen je za profesorja v 8. skupini I. kategorije na državni srednji tehnični šoli v Sa-

rajevu Gabrijan Dušan, diplomiran arhitekt tehnične fakultete univerze v Ljubljani in tehnični pristav v isti skupini in kategoriji pri tehničnem oddelku sreskega načelstva v Sarajevu.

Številka 218 z dne 24. septembra 1930.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 10. septembra 1930.: Postavljen je za rednega profesorja enciklopedije prava na pravni fakulteti beograjske univerze v 2. a skupini I. kategorije dr. Tasić Jurij, redni profesor v isti skupini in kategoriji na pravni fakulteti ljubljanske univerze.

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 10. septembra 1930.: Postavljena sta na državnem konzervatoriju v Ljubljani: za učiteljico v 1. skupini II. kategorije Trost Angela, učiteljica na osnovni šoli v Vodichah, že zaposlena na omenjenem konzervatoriju v isti skupini in kategoriji; za učitelja v 2. skupini II. kategorije Osterc Slavko, učitelj na moški meščanski šoli v Celju, že zaposlen na konzervatoriju v isti skupini in kategoriji.

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 5. septembra 1930.: Postavljen je za škofa z letno plačo 10.000 dinarjev dr. Rožman Gregor, škof ljubljanski.

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 5. septembra 1930.: Premeščena sta na lastno prošnjo: k državni kontroli mer in dragocenih kovin v Zagrebu za kontrolorja mer v 2. skupini II. kategorije Nevečereb Miroslav, kontrolor mer v isti skupini in kategoriji pri državni kontroli mer in dragocenih kovin v Celju; k državni kontroli mer in dragocenih kovin v Celju za kontrolorja mer v 2. skupini II. kategorije Komorski Dragotin, kontrolor mer v isti skupini in kategoriji pri državni kontroli mer in dragocenih kovin v Zagrebu.

Številka 219 z dne 25. septembra 1930.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 3. septembra 1930.: Postavljen je za konzula kraljevskega konzulata v Braili v 5. skupini I. kategorije dr. Novačan Anton.

Razpis. Izpremembe v razpisu C. šte. 48780/928 o tati na blago, ki se uvažava v železnih sodih proti njih povračilu: Minister za finance je na podstavi čl. 7. in 23. zakonskega predloga o občni carinski tarifi in po zaslišanju carinskega sveta odločil, da se točka 66. razpisa C. št. 48780, z dne 28. decembra 1928, ukine.

Dovoljena praksa. Z odlokom ministra za gradbe z dne 17. septembra 1930. je dovoljeno inž. Šušteršiču Mirku, da sme izvrševati javno prakso zlasti v gozdarski stroki na vsem ozemlju kraljevine.

Oprostitev plačevanja taks. Na podstavi čl. 5. točke 5. zakona o taksah je minister za finance z odlokom z dne 27. maja 1930. št. 24584, oprostil »Zvezo kulturnih društev« v Mariboru plačevanja taks po T. št. 1. taksne tarife za vse vloge in prošnje, ki jih vloga pri državnih oblastvih, izvzemši one v civilnih pravnih.

Številka 220 z dne 26. septembra 1930.:

Dovoljena praksa. Z odlokom ministra za gradbe z dne 18. septembra 1930. je dovoljeno inž. Mandi Francu, da sme izvrševati javno prakso zlasti v elektro-tehniški stroki na vsem ozemlju kraljevine.